PROVISORISCHE VERORDNUNG

über das Verfahren in Preßsachen.

Bei der Anwendung der unter Einem kundgemachten Verordnung gegen den Mißbrauch der Presse ist sich nach folgenden vom Ministerrathe festgesetzten Bestimmungen zu benehmen.

I. Von dem Verfahren.

§ 1.

Im Falle der Uebertretung einer der in den §§ 4, 5, 6, 7 und 25 der Verordnung gegen den Mißbrauch der Presse enthaltenen Vorschriften steht die Untersuchung und Bestrafung in den Provinzial-Hauptstädten den Magistraten, außer denselben den Kreisämtern zu.

Gegen die Erkenntnisse dieser Behörden findet die Berufung an die Landesstelle Statt, welche nur zur Bestätigung oder Milderung berechtiget ist.

Jeder weitere Recurs ist ausgeschlossen.

§ 2.

Für das Verfahren und die Bestrafung der durch Mißbrauch der Presse verübten Uebertretungen wird bis auf weitere Anordnung jenes Gericht erster Instanz bestimmt, welches nach der Verfassung einer jeden Provinz der ordentliche Gerichtsstand des Fiscus in Civilsachen ist. Dasselbe hat als erkennendes Gericht in Preßsachen aus vier Räthen und einem Vorsitzenden zu bestehen.

Die Räthe und der Vorsitzende zur Bildung des Preßgerichtes sind auf ständige Weise vom Justiz-Ministerium zu bestimmen. Ueber die Frage der Schuld oder Nichtschuld entscheidet jedoch ein Geschwornen-Gericht, welches dem Richter-Collegium von Fall zu Fall beigegeben wird.

§ 3.

Die strafrechtliche Verfolgung der durch die Presse verübten Uebertretungen geschieht im Wege des Anklage-Processes.

Das Verfahren ist öffentlich und mündlich.

§ 4.

Für die Besorgung der durch die gegenwärtige Verordnung dem Staatsanwalte übertragenen Amts-handlungen ist von Seite des Justiz-Ministeriums ein hiezu geeigneter Rechtskundiger zu bestellen und öffentlich bekannt zu machen.

In Fällen, wo die Anklage von einer Behörde erhoben wird, kann diese Behörde auch

TYMCZASOWE ROZPORZĄDZENIE

O POSTĘPOWANIU

W SPRAWACH TYCZĄCYCH SIĘ DRUKU.

Przy zastósowaniu ogłoszonego pod dniem dzisiejszym Rozporządzenia przeciw nadużyciom wolności druku, następujących przez Radę Ministrów postanowionych, trzymać się należy przepisów.

I. O Postępowaniu.

§ 1.

Wrazie przekroczenia jednego z objętych §§ 4, 5, 6, 7, i 25 Rozporządzenia, przeciw nadużyciom wolności druku przepisów, — dochodzenie i ukaranie, w głównych miastach prowincyonalnych należy do magistratów, zewnątrz tych zaś, do urzędów Cyrkularnych.

Przeciw decyzyom tych zwierzchności, służy moc odwołania się do Rządu krajowego, który tylko do zatwierdzenia lub złagodzenia wyroku upoważniony jest.

Wszelka dalsza appellacya miejsca niema.

§ 2.

Do postępowania i ukarania przekroczeń nadużyciem wolności druku popełnionych, naznacza się aż do dalszych rozporządzeń, ten sąd pierwszéj Instancyi, który wedle ustawy każdéj Prowincyi, jest zwyczajną instancyą Sądową Fiskusa, w sprawach Cywilnych. Sąd takowy jako w sprawach druku wyrokujący, składać się ma z czterech Radzców i jednego prezydującego.

Radcy ci i prezydujący do składu Sądu drukowego, mają być w sposobie stanowczym przez ministra Sprawiedliwości wyznaczeni. Co się tyczy pytania: „*Winny*“ lub „*Niewinny*“ — rozstrzyga Sąd przysięgłych, który za każdym razem Kollegium Sądowemu, przydany będzie.

§ 3.

Prawo karne ściganie popełnionych przez druk przekroczeń, dzieje się w drodze Aktu oskarżenia.

Postępowanie jest publiczne i ustne.

§ 4.

Do załatwiania czynności urzędowych niniejszém Rozporządzeniem Prokuratorowi Rządowemu ze strony ministerstwa sprawiedliwości poruczonych, ma być właściwy Prawnik onemuż przydzielony i do powszechnéj wiadomości podany.

Wrazie gdy skarga pochodzi od Zwierzchności, — Zwierzchność ta może również jednego

einen ihrer Beamten bestimmen, um neben dem Staatsanwalte die Anklage zu verfolgen.

§ 5.

Die zur Aufrechthaltung der öffentlichen Ordnung und Sicherheit bestellte Ortsbehörde ist angewiesen, jede Druckschrift mit Beschlag zu belegen:

a) wenn es der Schrift an der im § 4 der Verordnung gegen den Mißbrauch der Presse geforderten Benennung oder Bezeichnung fehlt, oder wenn die Benennung oder Bezeichnung falsch ist; wenn in Bezug auf Zeitungen oder periodische Schriften die im § 5 eben da vorgeschriebene Ausweisung nicht geschehen, oder wenn beim öffentlichen Anschlagen oder Ausrufen, dem Verkaufe oder der Austheilung von Druckschriften auf öffentlicher Straße dasjenige nicht beobachtet worden ist, was der § 25 der Verordnung gegen den Mißbrauch der Presse vorschreibt;

b) wenn der Inhalt einer Druckschrift, mit deren Ausgeben bereits begonnen worden ist, eine solche Uebertretung begründet, welche im öffentlichen Interesse von Amtswegen verfolgt werden kann.

§ 6.

In allen anderen Fällen kann der Beschlag nur vom Gerichte auf Antrag des Staatsanwaltes oder eines Privatklägers angeordnet werden, wobei der im § 11 aufgestellte Grundsatz gilt.

Die Beschlagnahme findet jedenfalls nur in der am Schlusse des § 19 der Verordnung gegen den Mißbrauch der Presse bezeichneten Ausdehnung Statt, und darf sich nie auf das Manuscript selbst beziehen.

§ 7.

Das Gericht verfügt über das Gesuch um Verhängung des Beschlages sogleich nach dessen Empfang.

§ 8.

Die zur Aufrechthaltung der öffentlichen Ordnung und Sicherheit bestellte Behörde hat die von ihr ausgegangene Beschlagnahme im Falle b) des § 5 innerhalb der nächsten 24 Stunden, und wenn die Beschlagnahme an einem anderen Orte, als wo das Preßgericht seinen Sitz hat, geschehen ist, längstens binnen drei Tagen dem Staatsanwalte und dem Gerichte anzuzeigen, und dem letzteren die Actenstücke über die Begründung und den Vollzug des Beschlages zu übergeben. Sogleich nach erhaltener Anzeige erkennt das Gericht, ob der Beschlag wieder aufzuheben sei oder fortzubestehen habe. In letzterem Falle, so wie da, wo das Gericht selbst den Beschlag erkannt hat, nimmt dasselbe die Untersuchung der Uebertretung, wegen wel-

ze swoich urzędników, dla attentowania skargi, przy Prokuratorze Rządowym ustanowić.

§ 5.

Zwierzchność miejscowa, do utrzymania porządku publicznego i bezpieczeństwa ustanowiona, obowiązaną jest na wszelki drukopism położyć areszt:

a) Kiedy takowe pismo, nie jest opatrzone nazwą i oznaczeniem, w § 4 Rozporządzenia przeciw nadużyciom druku wymaganemi, lub gdy nazwa lub oznaczenie jest fałszywe; — kiedy pod względem gazet lub czasopismów, przepisanego w § 5 oznajmienia nie uczyniono, lub przy publicznem rozlepianiu po rogach ulic, — lub obwoływaniu, sprzedarzy, albo rozdawaniu drukopismów na ulicach publicznych, niezachowano tego, co § 25 Rozporządzenia przeciw nadużyciom druku przepisuje; —

b) Kiedy osnowa drukopismu, którego rozdawanie prawie się już rozpoczęło, — takie przekroczenie uzasadnia, które w interessie publicznym, z urzędu dochodzoném być może.

§ 6.

We wszystkich innych przypadkach, położenie aresztu, tylko przez Sąd na wniosek Prokuratora Rządowego lub prywatnego oskarżyciela zarządzoném być może, w którym to razie, zasada w § 11stym orzeczona ma swoją prawomocność.

Wszakże położenie aresztu, ma tylko miejsce w rozciągłości § 19 Rozporządzenia przeciw nadużyciom wolności druku, — i nigdy nie może się rozciągać aż do rękopismu.

§. 7.

Sąd rozstrzyga względem podania o wyrzeczenie zajęcia, zaraz po odebraniu onegoż.

§. 8.

Zwierzchność do utrzymania porządku i bezpieczeństwa publicznego ustanowiona, zarządzone przez siebie położenie aresztu, wrazie § 5. lit. *b)* przewidzianym, w przeciągu 24 godzin, a jeżeli takowe zaszło na innem miejscu, nie tam, gdzie sąd drukowy znajduje się, najdalej w przeciągu trzech dni Prokuratorowi i Sądowi oznajmić, — temu zaś ostatniemu, akta zawierające powód i dokonanie aresztu przesłać.— Sąd zaraz po otrzymanem, uwiadomieniu orzeka czy areszt ma być zniesiony lub czy ma w swojej mocy pozostać— W ostatnim przypadku, równie jak tam, gdzie samże Sąd areszt zawyrokował, winien jest dochodzenie przekroczenia, w skutku którego nastąpił areszt, natychmiast przedsię-

cher der Beschlag erkannt wurde, sogleich vor. In den im § 5, Absatz a) erwähnten Fällen ist die von der Sicherheitsbehörde verfügte Beschlagnahme innerhalb der oben erwähnten Frist der nach § 1 competenten Behörde anzuzeigen und derselben die weitere Amtshandlung zu überlassen.

§ 9.

Alle Gerichtsbeschlüsse werden den Parteien und dem Staatsanwalte bekannt gemacht, ausgenommen, wo diese Bekanntmachung für die Führung der Untersuchung selbst einen unwiederbringlichen Nachtheil hervorbrächte.

§ 10.

Wird in den Fällen, wo der Beschlag nicht vom Gerichte verfügt worden ist, demjenigen, gegen welchen derselbe verfügt wurde, die Bestätigung oder Aufhebung des Beschlages von Seite des Gerichtes oder der nach § 1 competenten Behörde nicht innerhalb drei Tagen, oder wenn die Beschlagnahme an einem vom Amtssitze des Gerichtes oder der Behörde verschiedenen Orte geschehen ist, innerhalb acht Tagen, von der erfolgten Beschlagnahme an gerechnet, eröffnet, so verliert der Beschlag ohne weitere Verfügung von Rechtswegen seine Wirksamkeit, und den durch den Beschlag Beschädigten gebührt der Ersatz des Schadens und der Kosten aus der Staats-Casse. Dasselbe gilt von dem Falle, wenn der Beschlag vom Gerichte oder der nach § 3 competenten Behörde aufgehoben, oder wenn binnen drei Tagen nach gerichtlicher Bewilligung oder Bestätigung der Beschlagnahme keine Klage überreicht wird. Die Erlöschung des Beschlages hindert nicht die weitere Verfolgung des Straffälligen.

§ 11.

Die Staatsanwälte verfolgen die Preßübertretungen von Amtswegen, ausgenommen in den Fällen, in welchen nach dem allgemeinen Strafgesetzbuche nur auf die Klage der beleidigten Privatperson eingeschritten werden darf. In Fällen der letzteren Art hat der Staatsanwalt nur auf Ansuchen der beleidigten Privatperson einzuschreiten.

§ 12.

Die Klage, sie mag vom Staatsanwalte oder von einem Privatkläger angebracht werden, muß die genaue Anzeige der Schrift und der Stellen, worin die Uebertretung liegen soll, enthalten, und dem zuständigen Untersuchungsgerichte übergeben werden.

§ 13.

Das Gericht erkennt längstens in den nächsten drei Tagen, nachdem die Klage überreicht ist, ob Grund zur gerichtlichen Verfolgung der angezeigten Uebertretung vorhanden sei, und

wziąść.— W przypadkach § 5 w ustępie lit. *a)* wymienionych, winna jest Władza bezpieczeństwa, nakazane przez siebie położenie aresztu w terminie powyżej wyrażonym, właściwej wedle § 1go Władzy oznajmić, i téjże dalsze urzędowe działanie pozostawić.

§ 9.

Wszelkie decyzye sądowe, mają być stronom interessowanym i Prokuratorowi Rządowemu udzielone, wyjąwszy tam gdzie to ogłoszenie, prowadzeniu samegoż śledztwa niepowetowaną szkodę przynieśćby mogło.

§ 10.

W przypadkach, w których położenie aresztu nie przez Sąd poleconem było, — i ten przeciw któremu zostało wymierzone, o zatwierdzeniu lub uchyleniu aresztu ze strony Sądu, albo wedle § 1go ze strony właściwéj Zwierzchności, w przeciągu dni trzech, lub gdy położenie aresztu nie w miejscu, w którém Sąd albo właściwa Zwierzchność odbywają swe urzędowanie, nastąpiło, w przeciągu ośmiu dni, licząc od dnia zajęcia, nie został uwiadomiony; na ten czas areszt bez dalszego zarządzenia, utraca prawnie swoją skuteczność, i poszkodowanemu, wynagrodzenie strat i poniesionych kosztów, ze strony skarbu publicznego przynależy. Toż samo odnosi się do wypadku, kiedy areszt przez Sąd lub wedle § 3. przez właściwą Zwierzchność uchylony, albo gdy w przeciągu trzech dni od daty sądowego zezwolenia, lub potwierdzenia aresztu, zaskarżenia powodującego takowy niepodano. Zniesienie aresztu, nieprzeszkadza dalszemu poszukiwaniu karze ulegających.

§. 11.

Prokuratorowie Rządowi ścigają przekroczenia wolności druku z urzędu, wyjąwszy w przypadkach, w których wedle powszechnéj księgi prawa karnego, tylko na zaskarżenie obrażonéj prywatnéj osoby, ich wdanie się nastąpić ma. W przypadkach ostatniego rodzaju Prokurator Rządowy, wdaje się tylko na żądanie obrażonéj prywatnéj osoby.

§ 12.

Skarga, bądź od Prokuratora Rządowego, bądź od prywatnego oskarżyciela pochodząca, winna zawierać w sobie dokładną denuncyacyą pisma i tych miejsc, na których spoczywać ma przewinienie, — i powinna przyzwoitemu Sądowi śledczemu być podaną.

§ 13.

Sąd najdaléj w trzech dniach, po odebraniu skargi, orzeka, czy jest zasada do poszukiwania sądownie zaskarżonego przewinienia, i na-

nimmt sogleich, wenn solcher Grund vorhanden, die Untersuchung vor.

§ 14.

Die Voruntersuchung (das Vorverfahren) ist in der Regel durch einen zum Richteramte befähigten Beamten des Preßgerichtes vorzunehmen, welcher jedoch dann von jeder Mitwirkung bei den Verhandlungen des erkennenden Gerichtes ausgeschlossen ist.

Erhebungen außer dem Orte des Gerichtes hat er durch die zur Erhebung des Thatbestandes in Criminal-Angelegenheiten competente Behörde vornehmen zu lassen; übrigens ist auch der Staatsanwalt so wie jeder Privatkläger berechtigt, während der Voruntersuchung Anträge auf einzelne Erhebungen bei dem Untersuchungsrichter zu stellen.

§ 15.

Bei dieser Voruntersuchung hat der Richter im Allgemeinen nach den Regeln des bestehenden Untersuchungsverfahrens vorzugehen; dem Angeklagten sind alle Anklagepuncte und die wider ihn vorliegende Beweise vorzuhalten, und seine Erklärungen darüber aufzunehmen, doch darf der Richter in keiner Weise von den in den §§ 363—366 des I. Theiles des Strafgesetzbuches bestimmten Strafen Gebrauch machen, und eine häusliche Durchsuchung in der Wohnung des Beschuldigten nur mit Bewilligung des Gerichtes vornehmen.

§ 16.

Der Angeklagte ist während der Untersuchung in der Regel auf freiem Fuße zu belassen. Betrifft jedoch die Anschuldigung eine Uebertretung, welche nach diesem Gesetze eine Kerkerstrafe von 5 Jahren nach sich ziehen kann, so hat das Gericht zu erkennen, ob er auf freiem Fuße gegen angemessene Caution oder im Verhafte zu untersuchen sei.

§ 17.

Die Untersuchungs-Acten sind, wenn der Staatsanwalt klagt, an ihn einzusenden; derselbe kann, wenn er die Voruntersuchung noch unvollständig findet, auch jetzt noch unmittelbar bei dem Untersuchungsrichter die Anträge auf Vervollständigung stellen.

§ 18.

Ist die Voruntersuchung vollständig, so übergibt der Staatsanwalt binnen acht Tagen die Acten mit der Anklageschrift an das Preßgericht. Die Anklageschrift enthält:

Erstens. Die genaue Bezeichnung der Druckschrift und der Stellen, auf welche die Anklage gegründet wird.

Zweitens. Die Benennung der Uebertretung, wegen welcher die Anklage erhoben wird.

tychmiast, gdy takową znajduje, przedsiebierze stosowne śledztwo.

§ 14.

Początkowe indagacye powinny być w ogólności przez urzędnika Sądu drukowego, do urzędu sędziowskiego uzdatnionego — przedsięwziętą; który to jednak urzędnik, od wszelkiego uczestnictwa w pertraktacyach wyrokującego Sądu wyłączonym zostaje.

Dochodzenia zewnątrz miejsca w którém się Sąd odbywa, winien tenże poruczyć zwierzchności, do dochodzenia istoty czynu w sprawach kryminalnych upoważnionéj; — z resztą tak Prokurator Rządowy, jak prywatny zaskarżyciel mocen jest, przy początkowéj indagacyi, przed sędzią indagującym względem pojedyńczych okoliczności przedstawiać swoje wnioski.

§ 15.

Przy takowych początkowych indagacyach, winien Sędzia w ogólności, wedle zasad dotychczasowego postępowania czynność swoją odbywać, — obwinionemu wszystkie punkta oskarżenia przedłożyć, i oświadczenie jego na takowe zapisać; — nie może jednak sędzia pod żadnym względem, kar §§mi 363—366 Kodexu karnego Części I. przepisanych, przeciw obwinionemu użyć, i w mieszkaniu onegoż, bez zezwolenia sądu, rewizyi przedsiębrać.

§ 16.

W ogólności pod czas toczącego się śledztwa, oskarżony ma zostawać na wolnéj nodze. Jeżeli jednak skarga tyczy się wykroczenia, które według niniejszego prawa może pociągnąć za sobą karę pięcioletniego więzienia, na ten czas Sąd orzec ma, czy oskarżony za rękojmią z wolnéj nogi, czy z aresztów odpowiadać powinien.

§ 17.

Akta śledcze, — kiedy oskarżycielem jest Prokurator Rządowy, temuż przesłane być mają; — który gdyby śledztwo nieuzupełnionem znajdował, może jeszcze i teraz bezpośrednio indagującemu Sędziemu, celem uzupełnienia tegoż, poczynić swoje wnioski.

§ 18.

Jeżeli początkowa indagacya jest uzupełnioną, natenczas Prokurator Rządowy, w przeciągu ośmiu dni oddaje Akta wraz ze skargą Sądowi drukowemu. Skarga zawierać w sobie ma:

Najprzód. Dokładne opisanie drukopismu i tych ustępów, na których spoczywa zaskarżenie; —

Powtóre. Oznaczenie występku, przeciw któremu skarga jest zaniesiona;

Drittens. Die Benennung der angeschuldeten Personen.

Viertens. Die Benennung jener Zeugen und Sachverständigen, deren Erscheinen in der Gerichtssitzung der Staatsanwalt für nothwendig hält.

Fünftens. Den Antrag auf Schuldigerklärung und auch das Maß der Strafe.

§ 19.

Ebenso ist, wenn die Klage nicht vom Staatsanwalte erhoben wurde, dem Privatkläger am Schlusse der Voruntersuchung von dem Untersuchungsrichter die Acten-Einsicht zu gestatten, und er hat, in soferne auf seine Anträge nicht vorerst eine Vervollständigung der Untersuchung nöthig wird, eine Anklage nach den Erfordernissen des vorhergehenden § 18 bei Verlust derselben innerhalb einer ihm anzuberaumenden Frist von acht Tagen entweder zu Protokoll zu geben oder schriftlich einzureichen, worauf die Acten an das Preßgericht übergeben werden.

§ 20.

Das Gericht setzt, sobald die Anklage übergeben ist, oder im Falle des vorhergehenden Paragraphes die Acten bei demselben einlangen, einen Gerichtstag zur öffentlichen Verhandlung an. Zugleich theilt es das Duplicat der Anklage dem Angeklagten mit, und befiehlt ihm, an dem angesetzten Gerichtstage selbst, und wenn er will, mit einem Vertheidiger zu erscheinen, auch wenigstens acht Tage von der angesetzten Tagfahrt jene Zeugen und Sachverständigen, die er dazu vorgeladen haben will, und den gewählten Vertheidiger zu benennen. Bei der Wahl des Vertheidigers ist der Angeklagte an die berechtigten Rechtsfreunde nicht gebunden.

§ 21.

Die im vorigen Paragraphe erwähnte Vorladung ist dem Angeklagten wenigstens vierzehn Tage vor dem Gerichtstage zuzustellen.

§ 22.

Wenn der Staatsanwalt auf Bestrafung einer Uebertretung anträgt, worauf Kerkerstrafe gesetzt ist, wird für den Angeklagten, wenn er einen Vertheidiger zu wählen unterläßt, ein solcher von Amtswegen aufgestellt.

§ 23.

Dem Angeklagten und seinem Vertheidiger steht die Einsicht der Untersuchungs-Acten in der Gerichtskanzlei offen.

§ 24.

Zur Gerichtssitzung werden ferner die klagende Partei, der Staatsanwalt, die Geschwornen und jene Zeugen und Sachverständigen vorgeladen, deren Vorladung von den Parteien oder

Potrzecie. Wskazanie obwinionych osób;

Poczwarte. Wskazanie świadków i znawców, których stawienie się na posiedzeniu Sądu, Prokurator Rządowy znajduje być potrzebném;

Popiąte. Wniosek tegoż Prokuratora za uznaniem winy i za wymiarem kary.

§ 19.

Podobnież, gdy skarga nie przez Prokuratora Rządowego była zaniesioną, — winien Sędzia indagujący prywatnemu Oskarżycielowi przy konkluzyi początkowych indagacyj, dozwolić przejrzenia akt, — o ile na wnioski jego, poprzednie uzupełnienie śledztwa nie znajduje się potrzebném, powinien skargę swoją wedle warunków poprzedzającego § 18go pod utratą ważności tejże, w terminie ośmiu dni, onemuż dozwolić się mającym, albo do protokułu wnieść, albo na piśmie podać, — poczem akta Sądowi drukowemu oddane będą.

§ 20.

Sąd jak tylko odbierze zaskarżenie, lub wedle poprzedzającego paragrafu akta przesłane mu zostaną, wyznacza zaraz termin do publicznej pertraktacyi sprawy. Zarazem udziela oskarżonemu duplikat zaskarżenia, i nakazuje mu, w naznaczonym dniu sądowym stawić się osobiście, a jeśli chce, w assystencyi swego obrońcy; — podobnież najmniej na ośm dni przed wyznaczonym terminem, świadków i znawców, których sobie zawezwanemi mieć życzy, tudzież wybranego dla siebie obrońcę podać ma. — W wyborze obrońcy, oskarżony nie jest obowiązanym trzymać się upoważnionych Prawników.

§ 21.

Wspomnione w poprzedzającym paragrafie zapozwanie, ma być przynajmniej na czternaście dni przed terminem sądowym, doręczone.

§ 22.

Jeżeli Prokurator Rządowy wnioskuje za ukaraniem przestępstwa, które pociąga za sobą uwięzienie; na ten czas oskarżonemu, jeżeli sam zaniecha przybrać sobie obrońcę, — takowy przydany będzie z urzędu.

§ 23.

Oskarżonemu i jego obrońcy wolne jest przeglądanie akt śledczych w kancellaryi sądowej.

§ 24.

Na posiedzenie sądowe zostają następnie przywołani: strona oskarżająca, prokurator rządowy, przysięgli, i ci świadkowie i znawcy, których zawezwania żądają strony processujące się lub Pro-

dem Staatsanwalte verlangt oder vom Gerichte für nothwendig erachtet wird.

§ 25.

Die Gerichtssitzung ist öffentlich. Das Gericht kann jedoch eine geheime Sitzung anordnen, wenn nach seinem Ermessen aus der Oeffentlichkeit der Verhandlung Verletzung der Sittlichkeit erfolgen würde. Ein solcher Beschluß kann jedoch nur mit Stimmeneinhelligkeit gefaßt werden.

Die Ausschließung erstreckt sich niemals auf die berechtigten Rechtsanwalte. Ueberdieß hat jede Partei das Recht, auch in geheimer Sitzung drei Personen ihres Vertrauens zur Seite zu haben.

§ 26.

In der Gerichtssitzung wird zuerst die Anklageschrift, dann werden, wenn nicht der Angeklagte schon vorher etwas vorzutragen verlangt, die nöthigen Urkunden verlesen, Zeugen und Sachverständige vernommen, Beweis-Einreden erörtert, und die Parteien und der Vertheidiger mit ihren Ausführungen und Gesuchen gehört, wobei dem Angeklagten und seinem Vertheidiger immer das letzte Wort zu gestatten ist. Selbst wenn die Klage nicht vom Staatsanwalte erhoben wurde, ist derselbe im Interesse des Gesetzes zu hören. Der Präsident, die Richter, die Geschwornen und der Staatsanwalt sind befugt, an die Parteien, Zeugen und Sachverständigen Fragen stellen; auch die Parteien können sochle Frage stellen, sei es unmittelbar selbst, oder indem sie sich deßhalb an den Präsidenten. wenden.

§ 27.

Die Zeugen werden in der Gerichtssitzung vor ihrer Einvernehmung beeidigt, im Falle bloßer Privatklage jedoch nur, wenn eine Partei es verlangt; die frühere Beeidigung eines Zeugen durch den Untersuchungsrichter oder durch ein anderes requirirtes Gericht ist ausnahmsweise zuläsig, wenn die Vorladung des Zeugen in die Gerichtssitzung wegen zu weiter Entfernung oder Krankheit desselben nicht thunlich ist. In solchen Fällen wird die Aussage der Zeugen, wenn es von einer Partei begehrt oder vom Gerichte für nöthig erachtet wird, in der Gerichtssitzung verlesen.

§ 28.

Nachdem das Gericht die Verhandlung geschlossen erklärt hat, faßt der Präsident den wesentlichen Inhalt der Verhandlung in einer kurzen Zusammenstellung, ohne jedoch seine eigene Ansicht kund zu geben, fügt die etwa sachdienliche Erläuterung des Gesetzes bei, und stellt sodann die von den Geschwornen zu beantwortenden Fragen, welche einfach, getrennt und möglichst bestimmt und nur auf die angeschuldete Uebertre-

kurator rządowy, albo też Sąd potrzebnemi ich być uznaje.

§ 25.

Posiedzenie Sądu jest publiczne. Sąd może jednak nakazać posiedzenie przy zamkniętych drzwiach, jeżeliby jawność pertraktacyi, obrazę przystojności pociągnąć za sobą miała. Postanowienie jednak w tej mierze, może być tylko jednomyślnością uchwalone.

Wyłączenie to, nierozciąga się w żadnym razie do uprawomocnionych obrońców sądowych. Z resztą każda strona ma prawo, nawet i na sekretném posiedzeniu, mieć trzy zaufane osoby przy swoim boku.

§ 26.

Na posiedzeniu sądowém, ma być najprzód pismo oskarżające, — daléj, jeżeli oskarżony niema nic pierwéj do wniesienia, potrzebne dokumenta odczytane, świadkowie i znawcy badani, przymówienia się udowodniające roztrząsane, tudzież strony i obrońca, z wywodami i żądaniami swojemi wysłuchani; — przyczém oskarżonemu i jego obrońcy, służy prawo ostatniego przymówienia się; a nawet gdy skarga nie przez Prokuratora rządowego jest uczynioną, tenże w interessie samegoż prawa, powinien być wysłuchanym. Prezydujący, sędziowie, przysięgli, i Prokurator rządowy, upoważnieni są zadawać pytania stronom, świadkom i znawcom, niemniéj i strony mogą także pytania zadawać, bądź nawet bezpośrednio, bądź przez odwołaniesię do Prezesa.

§ 27.

Świadkowie przed zeznaniami swojemi w sądzie złożą przysięgę, — w razie jednak prywatnej skargi, tylko na żądanie jednéj ze stron processujących się; wcześniejsze odebranie przysięgi od świadka, przez indagującego Sędziego albo przez inny zarekwirowany Sąd, jest wtedy wyjątkowo dopuszczalném, gdy zawezwanie świadka na posiedzenie sądowe dla zbyt dalekiej odległości zamieszkania, lub choroby onegoż, nie jest możebne. W takich razach, zeznania świadków, jeżeli tego domaga się jedna ze stron, lub Sąd za potrzebne uznaje, mają być na posiedzeniu sądowém odczytane.

§ 28.

Gdy już sąd pertraktacyą sprawy uzna za ukończoną, — prezydujący zreassummuje osnowę tejże w krótkie zebranie stanowiące główną istotę rzeczy, nieobjawiając atoli własnego sposobu jéj widzenia; — przytacza stosowne objaśnienie prawa w téj mierze, i układa następnie pytania przez Sąd przysięgłych rozwiązać się mające, które winny być proste, odrębne, ile możności stanowcze, — i tylko na zawinione przekroczenie w o-

tung im Allgemeinen und die besonderen erschwerenden Umstände gerichtet sein sollen, wobei über jeden beschwerenden Umstand eine besondere Frage zu stellen ist.

Zugleich wird den Geschwornen bemerkt, daß sie sich über die einzelnen Fragen besonders zu erklären haben.

Mit diesen Fragen, den etwa während der Verhandlung genommenen Noten und der Druckschrift, auf welche sich die Anklage gründet, ziehen sich die Geschwornen, wenn sie nicht schon auf der Stelle über den Ausspruch einig werden, in die Berathungskammer zurück, wobei ihnen keine Acten mitgegeben werden.

In der Berathungskammer ernennen sie aus ihrer Mitte einen Vorstand. Bis sie über den Ausspruch einig sind, dürfen sie mit Niemanden verkehren.

§ 29.

Die Geschwornen beantworten der Reihe nach die ihnen gestellten Fragen, indem sie in Bezug auf die in den einzelnen Fragen enthaltenen Thatsachen den Angeklagten für schuldig oder nicht schuldig erklären, — ein dritter Ausspruch ist unzulässig. Sie sind hiebei an keine bestimmten Beweisarten gebunden, sondern urtheilen nach ihrer inneren Ueberzeugung. Sie sind nicht schuldig, die Gründe ihrer Entscheidung anzugeben.

Zur Schuldig-Erklärung sind wenigstens zwei Drittel der Stimmen erforderlich.

Bei der Rückkehr der Geschwornen in den Sitzungssaal spricht der Vorstand derselben laut und für das Publikum vernehmlich das Schuldig oder Nichtschuldig mit kurzen Worten aus, als:

„Die Erklärueg der Geschwornen ist bei abgelegtem Eide auf die erste Frage: Schuldig (Nichtschuldig); auf die zweite Frage: Schuldig (Nichtschuldig), u. s. w.“

§ 30.

Hat das Geschwornen-Gericht den Angeklagten schuldig befunden, so erkennt das rechtsverständige Gericht in geheimer Berathung über das Strafausmaß.

Dasselbe faßt seinen Beschluß nach absoluter Stimmenmehrheit, und macht sogleich das Urtheil nebst den Beweggründen den Anwesenden bekannt.

Den Parteien, welche nicht erscheinen, wird das Urtheil in gesetzlicher Weise zugestellt.

§ 31.

Das Gericht kann auf keine größere Strafe erkennen, als vom Staatsanwalte oder Privatkläger in Antrag gebracht wurde. So lange das Urtheil nicht verkündet ist, kann der Kläger in jeder Lage des Verfahrens, gegen Vergütung

gólne i na szczególne obciążające okoliczności wymierzone, przyczém na każdą taką obciążającą okoliczność, oddzielne pytanie uformowane być winno.

Zarazem zwróci uwagę przysięgłych na to, że względnie pojedyńczych pytań, szczególniéj oświecić się powinni.

Z témi pytaniami, — z powziętemi w czasie pertraktacyi niektóremi notycyami, i drukopismem, na którym oskarżenie spoczywa, — oddalają się przysięgli, — jeżeli względem swego orzeczenia, zaraz na miejscu nie byli już jednomyślni, do izby swoich obrad, dokąd im żadne akta udzielone nie będą.

W izbie obrad mianują z pośród siebie przewodniczącego.— Dopóki nie zgadzą się na orzeczenie, nie mogą się z nikim kommunikować.

§ 29.

Przysięgli odpowiadają z kolei na podawane sobie pytania, uznając oskarżonego względnie na objęte pojedyńczemi pytaniami istoty czynu, winnym albo niewinnym, — trzeci rodzaj orzeczenia jest niedopuszczalny. — Żadne w téj mierze szczególne udowodnienia sposoby ich niewiążą, — tylko sądzą podług wewnętrznego swojego przekonania. Usprawiedliwiać się z powodów swego rozstrzygnienia, niemają obowiązku.

Ażeby oskarżonego uznać winnym, potrzeba najmniéj dwóch trzecich części głosów.

Za powrotem przysięgłych do sali audyencyonalnéj, przewodniczący tychże, wymawia głośno i dla publiczności zrozumiale: „winny, albo „niewinny, w krótkich słowach jak następuje:

„Sąd przysięgłych po złożonéj przysiędze „oświadcza na pierwsze zapytanie: „Winny, „(Niewinny), na drugie zapytanie: „Winny (Niewinny) i t. d.

§ 30.

Jeżeli sąd przysięgłych oskarżonego uznał winnym, na ten czas prawoznawczy Sąd, na tajnem posiedzeniu wymiar kary orzeka.

Sąd ten, ułoży swoją decyzyą podług niezbędnéj większości głosów, i natychmiast wyrok wraz z powodami, — przytomnym ogłasza.

Stronom niestawającym, wyrok doręczonym będzie w drodze prawa.

§ 31.

Sąd niemoże żadnéj wyższéj kary orzekać, nad powoływaną przez Prokuratora Rządowego lub zaskarżyciela prywatnego. — Dopóki wyrok nie jest publikowanym, wolno oskarżycielowi, w każdym razie postępowania, za wynagrodze-

aller Kosten und der Schäden, die Klage wieder zurücknehmen, und eben so kann der Staatsanwalt die gerichtliche Verfolgung gegen den Angeklagten wieder aufgeben, in welchem Falle die Staats-Casse die Kosten und Schäden trägt.

§ 32.

So lange die Verhandlung nicht geschlossen ist, kann das Gericht dieselbe auf kurze Zeit vertagen. Nach dem Schlusse der Verhandlung muß sogleich zur Urtheilsschöpfung geschritten werden.

§ 33.

Das Sitzungs-Protokoll enthält die Benennung der anwesenden Gerichtsmitglieder und des Staatsanwaltes, der erschienenen Parteien und des Vertheidigers, die Aufzeichnung jener Puncte, deren Protokollirung das Gericht verordnet, insbesondere das für die Entscheidung der Sache Wesentliche von den Zeugenaussagen und den Geständnissen, so wie alle Beschlüsse des Gerichtes.

§ 34.

Wenn der gehörig vorgeladene Angeklagte in der Gerichtssitzung nicht erscheint, so hindert dieses das Geschwornen-Gericht nicht an der Fällung seines Ausspruches auf Grund der Ergebnisse der Gerichtsverhandlung.

§ 35.

Ist der Angeklagte abwesend oder sein Aufenthalt unbekannt, oder kann die Einhändigung der Vorladung nicht an seinem Aufenthaltsorte oder endlich bei einem angeklagten Fremden überhaupt nicht geschehen, so ist die Vorladung öffentlich zu erlassen, d. i. am Sitzungsorte des urtheilenden Gerichts öffentlich anzuschlagen, und durch die Provinzial-Zeitung bekannt zu machen. In gleicher Art ist das ergangene Urtheil zu veröffentlichen.

§ 36.

Ist der Angeklagte im Auslande, und kann die Behändigung der Vorladung an ihn geschehen, so wird ihm damit zugleich die Benennug eines inländischen, im Orte des Gerichtes wohnenden Gewalthabers für Empfangnahme der richterlichen Beschlüsse unter der Androhung aufgetragen, daß sonst ein solcher vom Gerichte auf seine Kosten bestellt würde.

§ 37.

Ein Contumaz-Urtheil kann niemals vor Ablauf von vierzehn Tagen vom Tage der Bekanntmachung desselben in Vollzug gesetzt werden. Auch kann der Angeklagte, gegen den ein solches Urtheil ergangen ist, bei dem Gerichte, welches das Urtheil erlassen hat, um Wiederaufnahme des Verfahrens und Bestimmung einer weiteren Gerichtssitzung bitten.

niem wszystkich kosztów i strat cofnąć skargę, — podobnież i Prokurator Rządowy odstąpić może od prawnego przeciw oskarżonemu poszukiwania, — na który to przypadek skarb publiczny zastępuje koszta processu i poniesionych strat.

§ 32.

Dopóki pertraktacya nie jest zamkniętą, sąd może takową odroczyć. Po zamknięciu zaś onejże, do sformowania wyroku natychmiast przystąpić ma.

§ 33.

Protokuł posiedzenia zawiera wyszczególnienie imienne obecnych członków Sądu, Prokuratora rządowego, stron stawających i obrońcy; — zanotowanie tych punktów, których wciągnienie do protokułu sąd poleca, mianowicie tego, co stanowi rozstrzygnienie sprawy z opowiadania świadków i zeznań, równie jak wszystkie decyzye Sądowe.

§ 34.

Jeżeli oskarżony, z przyzwoitą zapozwany formalnością, na adyencyą sądową niestawi się, to nieprzeszkadza Sądowi przysięgłych do wydania swego wyroku, na zasadzie rezultatu pertraktacyi sądowéj.

§ 35.

Jeżeli oskarżony nie jest obecnym, lub miejsce pobytu jego niewiadome, — lub wręczenie zapozwu nie w miejscu jego zamieszkania, lub nakoniec względnie oskarżonego cudzoziemca w ogólności nienastąpiło; na ten czas zapozwanie ma być publikowane, to jest w miejscu urzędowania wyrokującego Sądu na drzwiach przybite, i przez gazety prowincyonalne ogłoszone. W takimże samym sposobie ma być i wyrok, do powszechnéj wiadomości podany.

§ 36.

Jeżeli oskarżony znajduje się za granicą, a wręczenie onemuż zapozwu miejsce mieć może; to mu zarazem polecone zostanie, ażeby mianował sobie krajowego, w miejscu odbywania się Sadu mieszkającego pełnomocnika, do przyjmowania decyzyj sądowych, pod zagrożeniem: iż w razie przeciwnym, takowy pełnomocnik na koszt jego przez Sąd zamianowany zostanie.

§ 37.

Wyrok zaoczny (Contumaz-Urtheil) nie może nigdy przed upłynieniem dni czternastu od dnia ogłoszenia, wprowadzonym być w wykonanie. Wolno także oskarżonemu, przeciw któremu podobny wyrok zapadł, do sądu, który go wydał, podać prośbę o rozpoczęcie na nowo prawnego postępowania, i dalszych posiedzeń sądowych naznaczenie.

Dieses hemmt jedoch nicht die Vollziehung des rechtskräftig gewordenen Urtheils.

§ 38.

Erscheint der Angeklagte auch bei der von dem Gerichte bestimmten weiteren Sitzung nicht, so wird das ergangene Contumazial-Erkenntniß als ein endgiltiges erklärt.

Jedenfalls, wenn auch das Contumaz-Urtheil aufgehoben wird, fallen ihm die durch seine Versäumung veranlaßten Kosten zu Last.

§ 39.

Eine Berufung gegen den Ausspruch des Preßgerichtes findet nicht Statt.

Wegen Verletzung wesentlicher Formen des Verfahrens und eben so wegen gesetzwidriger Ausmessung der Strafe oder sonst unrichtiger Anwendung klarer Gesetze kann das Urtheil im Wege einer Beschwerde an den obersten Gerichtshof angegriffen werden.

§ 40.

Diese Beschwerde muß binnen drei Tagen nach eröffnetem Urtheile bei dem Preßgerichte angezeigt werden.

Durch die in gesetzlicher Frist geschehene Meldung der Nullitäts-Beschwerde wird der Urtheilsvollzug aufgehalten.

Das Preßgericht legt sämmtliche Acten sogleich dem obersten Gerichtshofe vor.

§ 41.

Der oberste Gerichtshof hat über die im Wege der Nullitäts-Beschwerde an ihn gelangten Acten eine öffentliche Sitzung von wenigstens sechs Räthen und einem Präsidenten anzuordnen, in welcher der Staatsanwalt und die Parteien, welche in Person oder durch Bevollmächtigte dazu vorzuladen sind, mit ihren Ausführungen gehört, und auf ihr Verlangen auch die bei dem Gerichte erster Instanz verlesenen Urkunden und das gerichtliche Protokoll wörtlich vorgelesen werden.

Die Urtheilsschöpfung erfolgt in geheimer Berathung nach absoluter Stimmenmehrheit, und wird das Urtheil mit den Beweggründen sogleich in öffentlicher Sitzung verkündet.

§ 42.

Wird das Urtheil der ersten Instanz von dem obersten Gerichtshofe bloß hinsichtlich der Strafausmessung annullirt, so hat das Preßgericht auf Grund des von den Geschwornen hinsichtlich der Schuld gefällten Ausspruches von neuem über das Strafausmaß zu erkennen. Wird vom obersten Gerichtshofe das ganze Urtheil aufgehoben, so ist bei dem Preßgerichte ein neuerliches Verfahren anzuordnen, und dem Preßgerichte sind die erwiesenen Gebrechen zur künftigen Vermeidung bekannt zu machen. Es bleibt jedoch dem

To jednak nie tamuje wykonania wyroku, który się stał prawomocnym.

§ 38.

Jeżeli jednak oskarżony, niestawi się przed sądem pomimo naznaczoną przez tenże dalszą kontynuacyą posiedzenia, — na ten czas wyrok zaoczny, za ostatecznie prawomocny uznanym będzie.

W każdym razie, chociażby wyrok zaoczny był w zawieszeniu, oskarżony ponosi koszta z jego opieszałości wynikłe.

§ 39.

Appellacya od wyroku sądu drukowego, miejsca niema.

O naruszenie istotnych form postępowania sądowego, równie jak o niezgodny z prawem wymiar kary, lub z resztą o niesprawiedliwe zastósowanie wyraźnych praw, — wyrok może być w drodze uciążliwości do najwyższego Sądu zaskarżony.

§ 40.

Uciążliwość takowa, powinna być w przeciągu trzech dni od publikacyi wyroku sądowi drukowemu oznajmioną.

Przez oznajmienie w prawnym terminie uciążliwości o anichilacyą wyroku, wykonanie onegoż wstrzymuje się.

Sąd drukowy przedstawia natychmiast wszystkie akta sądowi najwyższemu.

§ 41.

Sąd najwyższy względnie nadeszłych w drodze takowéj uciążliwości aktów, zarządzi publiczne posiedzenie, najmniéj z sześciu radców i jednego prezydującego składające się; na którém Prokurator Rządowy i strony, które osobiście lub przez pełnomocników swoich zawezwane być mają, — z wywodami swojemi wysłuchane, i na żądanie onychże nawet, czytane w sądzie pierwszéj instancyi dokumenta i protokuł sądowy, na nowo odczytane zostaną co do słownie.

Uformowanie wyroku nastąpi przy zamkniętych drzwiach, bezwzględną większością głosów, i takowy z wyłuszczeniem powodów, natychmiast na publicznéj audyencyi ogłoszonym zostanie.

§ 42.

Jeżeli wyrok sądu pierwszéj instancyi, przez Sąd najwyższy, tylko pod względem wymiaru kary zniesionym został, na ten czas Sąd drukowy, na zasadzie zapadłego w sądzie przysięgłych orzeczenia co do rodzaju winy, na nowo względnie wymiaru kary zawyrokuje.— Jeżeli zaś Sąd najwyższy wcałości wyrok zniesie, — na tenczas Sądowi drukowemu nowe postępowanie, nakazane, i dowiedzione uchybienia, dla unikania ich w przyszłości, wytknięte być powinny. Zostawia się jednak wyrozumieniu Sądu najwyż-

Ermessen des obersten Gerichtshofes überlassen, unter besonderen Umständen den neuen Ausspruch über das Strafausmaß oder die neue Verhandlung an ein anderes Gericht zu weisen.

§ 43.

Gegen das Erkenntniß, wodurch Jemand in Anklagestand versetzt, oder wodurch eine Beschlag- oder Verhaftnahme verfügt wird, findet der Recurs an das Appellations-Gericht Statt.

Der Vollzug des unterrichterlichen Erkenntnisses wird jedoch, wenn Gefahr auf dem Verzuge haftet, durch diesen Recurs nicht aufgehalten.

Gegen ein Erkenntniß, wodurch eine Beschlag- oder Verhaftnahme verweigert, oder wodurch ausgesprochen wird, daß kein Grund zur gerichtlichen Verfolgung vorhanden sei, findet kein Recurs Statt.

§ 44.

Gegen die Erkenntnisse der Appellations-Gerichte findet keine weitere Berufung Statt.

II. Von der Zusammensetzung des Geschwornen-Gerichtes.

§ 45.

Bis zu dem Zeitpuncte, wo ein allgemeines Gesetz über die Zusammensetzung der Geschwornen-Gerichte auf Grund einer geregelten Gemeindeverfassung erscheinen wird, sollen die Geschwornen-Listen in der Art gebildet werden, daß die in dieselben einzutragenden Personen von der gesammten wahlberechtigten Bevölkerung der Stadt, in welcher das Preßgericht seinen Sitz hat, durch Wahl ernannt werden. Wahlberechtigt hiezu sind alle in dem Orte der Wahl ansäßigen österreichischen Staatsbürger männlichen Geschlechtes, welche selbstständig, 24 Jahre alt und im Vollgenusse ihrer bürgerlichen Rechte sind, ohne Unterschied des Glaubensbekenntnisses. Die Zahl der in jeder Stadt, in welcher ein Preßgericht seinen Sitz hat, für die Anfertigung der Geschwornen-Listen zu ernennenden Personen richtet sich nach der Volksmenge und anderen Verhältnissen, und soll nirgends weniger als zweihundert oder mehr als achthundert betragen.

Die von der Communal-Behörde im Einvernehmen mit dem Preßgerichte festzusetzende Zahl wird auf die von ersterer zu bildenden Wahl-Districte der Stadt und allenfalls der nächsten Umgebung vertheilt.

§ 46.

Jeder Wähler ist zum Geschwornen wählbar, wenn er in der Stadt, in welcher sich das Preßgericht befindet, oder in der nächsten Umgebung seinen Wohnsitz hat. Doch können Geistliche aller Confessionen und Beamte wegen möglicher Colli-

szego na przypadek szczególnych okoliczności, orzeczenie nowego wyroku względnie wymiaru kary, lub nowéj pertraktacyi, innemu Sądowi przekazanie.

§ 43.

Przeciw decyzyi, która uznaje kogo, za będącego w stanie oskarżenia, lub mocą której nakazane jest położenie aresztu, lub uwięzienie, odwołanie się do Sądu Appelacyjnego ma miejsce.

Wykonanie decyzyi niższego Sądu, nie może jednak przez takowy rekurs być wstrzymane, jeżeli zwłoka niebezpieczeństwem zagraża.

Przeciw decyzyi która położenia aresztu albo uwięzienia osoby winnéj odmawia, lub też orzeka, że nieznajduje powodów do sądowego poszukiwania, żadna appellacya miejsca niema.

§ 44.

Przeciwko decyzyom Sądu Apellacyjnego, żaden dalszy rekurs nieznajduje przyjęcia.

II. O składzie Sądu Przysięgłych.

§ 45.

Aż do czasu, w którym powszechne prawo o składzie Sądu przysięgłych, na zasadzie zaprowadzenia ustawy gminnéj wydaném będzie, listy przysięgłych będą w takim sposobie układane, że osoby do takowych zamieszczać się mające, przez całą ludność mającą prawo wyborów w mieście, w którem Sąd drukowy odbywa się, mianowane zostaną.— Obieralnemi na ten koniec są wszyscy w miejscu wyborów osiadli austryaccy obywatele płci męzkiéj, którzy mają stan własny, liczą 24 lat skończonych i są w zupełném używaniu swoich praw obywatelskich, bez różnicy wyznania. Liczba osób, w każdém mieście w którém znajduje sie Sąd drukowy, dla wygotowania list przysięgłych mianować się mających, odnosi się do liczby ludności i innych stosunków, — i nigdzie mniéj jak dwieście, — więcéj nad 800 wynosić niepowinna.

Liczba takowa, przez zwierzchność gminną w porozumieniu z sądem drukowym ustanowić się mająca, rozłożona będzie na dystrykta w mieście, i na wszelki przypadek w najprzyleglejszéj okolicy, utworzyć się mające.

§ 46.

Każdy wyborca sejmowy, obieralnym jest na przysięgłego, gdy ma swe zamieszkanie w mieście, w którém się sąd drukowy znajduje, lub w najprzyleglejszéj okolicy. Duchowni jednak wszelkich wyznań i urzędnicy, dla mogących zajść

sionen mit ihren Berufspflichten nicht zu Geschwornen gewählt werden.

§ 47.

Die Liste der Gewählten ist von der Communal-Behörde, durch welche die Wahl geleitet wurde, dem Preßgerichte mitzutheilen, zugleich öffentlich kundzumachen, und es steht Jedermann frei, der sich berechtigt hält, die auf ihn gefallene Wahl abzulehnen, oder welcher dafür hält, daß ein Anderer ungesetzlicher Weise in die Liste aufgenommen worden sei, in der anzuberaumenden Frist von 14 Tagen die geeigneten Vorstellungen zu machen, und auf Berichtigung der Liste anzutragen.

Ueber derlei Reclamationen entscheidet das Preßgericht mit Zuziehung von vier Geschwornen aus der Zahl derjenigen, gegen welche keine Anstände erhoben worden sind.

§ 48.

Die Namen der auf die Geschwornen-Liste Eingetragenen werden von dem Preßgerichte an einem kundzumachenden Tage unter Zulassung des Publikums durch das Los in Reihen von je 100 Namen gebracht, und hiebei auch durch das Los für das ganze Jahr die Ordnung bestimmt, in welcher diese Reihen monatsweise das Geschwornen-Gericht zu bilden haben.

§ 49.

Drei Tage vor der öffentlichen Sitzung werden aus den 100 Namen der Reihe, welche eben an der Ordnung ist, 36 durch das Los gezogen, und den Parteien und dem Staatsanwalte bekanntgemacht.

Der Kläger und der Angeklagte können jeder ein Drittel von diesen 36 Geschwornen verwerfen.

Der Staatsanwalt oder der Privatkläger übt sein Recusations-Recht zuerst aus.

Die übrigen zwölf, oder wenn deren mehr sind, die aus den übriggebliebenen durch neue Losung zu wählenden zwölf bilden das Geschwornen-Gericht. Auch sollen drei Ersatzmänner für mögliche Verhinderungsfälle bestimmt, und zu diesem Ende weitere neun Geschworne durchs Los gezogen werden, von denen jeder Theil drei zu verwerfen berechtigt ist.

§ 50.

Der Gerichts-Präsident hat den Geschwornen vor dem Beginne der Verhandlung, und zwar wenn der Angeklagte erscheint, in dessen Gegenwart den Eid abzunehmen: „Daß sie der ganzen Verhandlung mit aller Aufmerksamkeit beiwohnen, alle Anschuldigungs- und Entschuldigungsgründe und Beweise sorgfältig prüfen, und parteilos nach ihrem Gewissen und nach innerster

kollizyj z obowiązkiem ich powołania, nie mogą na przysięgłych być obierani.

§ 47.

Zwierzchność gminna, która przewodniczyła wyborom, — listę wybranych udzieli Sądowi drukowemu, podając ją zarazem do wiadomości powszechnéj; — i wolno jest każdemu, kto się czuje być do tego upoważnionym, uchylić się od zapadłego nań wyboru, lub który mniema, że kto inny nielegalnym sposobem na liście został umieszczony, — w oznaczonym na ten koniec terminie dni czternastu, właściwe podania uczynić i sprostowania listy zażądać.

Względem podobnego rodzaju reklamacyi stanowi Sąd drukowy, z przybranemi czterema przysięgłemi, z liczby tych, przeciw którym żadna oppozycya nie zaszła.

§ 48.

Imiona osób na liście przysięgłych umieszczonych, będą przez Sąd drukowy, w dniu poprzednio zapowiedzieć się mającym, z daniem przystępu Publiczności, przez losowanie w rzędach po 100 osób ułożone, i oraz przez losowanie na cały rok ustanowiona kolej, którą takowe rzędy miesiącami po sobie idącemi skład Sądu przysięgłych tworzyć mają.

§ 49.

Na trzy dni przed posiedzeniem publicznem, z rzędu 100 imion, na które przychodzi kolej, 36 losem wyciągniętych zostanie, i stronom, tudzież Prokuratorowi Rządowemu dla wiadomości oznajmionych.

Oskarżyciel i oskarżony, każdy ze swojéj strony, mocni są trzecią część z tych 36 przysięgłych wykluczyć.

Prokurator Rządowy, lub oskarżyciel prywatny, ma pierwszeństwo w wykonaniu służącego sobie prawa wykluczenia.

Reszta dwunastu przysięgłych, lub gdy ich więcej pozostało, przez nowe jeszcze losowanie obrać się mających dwunastu, stanowią skład Sądu przysięgłych. Na przypadek zaś mogącej zajść przeszkody, ma być trzech zastępców ustanowionych, i tym końcem dalszych także dziewięciu przysięgłych obranych być przez losowanie, z tych każda strona ma prawo po trzech znowu wykluczyć.

§ 50.

Prezes Sądu, winien od przysięgłych, przed rozpoczęciem sprawy, a mianowicie w chwili, gdy oskarżony się stawi, w obecności onegoż, odebrać przysięgę: „Że toczącej się sprawy, z całą uwagą słuchać będą, — że wszelkie obwiniające i uniewinniające okoliczności i dowody pilnie roztrząsać, i bezstronnie podług sumienia i wewnętrznego

Ueberzeugung als Ehrenmänner ihren Ausspruch thun wollen."

Der Präsident legt den Geschwornen die Eidesformel vor, und sie beschwören dieselbe mit den Worten: „ich schwöre es, so wahr mir Gott helfe."

§ 51.

Da das Amt eines Geschwornen sowohl eine Bürgerehre als eine Bürgerpflicht ist, so kann Niemand, der dazu berufen wird, sich desselben entschlagen.

Gegen diejenigen, welche sich der Erfüllung dieser Pflicht ohne rechtfertigenden Grund entziehen, ist von Seite des Preßgerichtes mit angemessener Ahndung vorzuhen.

Wien den 18 Mai 1848.

Die interimistischen Minister:
Pillersdorff. Sommaruga. Krauß. Latour.
Doblhoff. Baumgartner.

przekonania jako ludzie honoru, orzeczenie swe uczynić chcą."

Prezydujący podaje przysięgłym rótę przysięgi, i takową zaprzysięgają temi słowy: „Przysięgam na to, — tak mi Boże dopomóż."

§ 51.

Gdy urząd przysięgłego, jest równie zaszczytem jak powinnością obywatelską, nikt przeto z powołanych, od dopełnienia téjże wymawiać się nie może.

Przeciw tym, którzy się od dopełnienia téj powinności, bez usprawiedliwiająch powodów uchylają, — rzeczą jest Sądu drukowego, stósownego użyć skarcenia.

Wiedeń dnia 18 Maja 1848 r.

Tymczasowi Ministrowie
Pillersdorff. Sommaruga. Krauss. Latour.
Doblhoff. Baumgartner.

